

පාලි හා බෞද්ධ අධ්‍යයන පඤ්චාත්
උපාධි ආයතනය
(කැළණිය විශ්වවිද්‍යාලය)

සාමණේර භික්ෂුත්වය හා එහි විකාශය

පල්ලෙකන්දේ සුදස්සි හිමි

99/M.Phil - 128

කැළණිය විශ්වවිද්‍යාලය පාලි හා බෞද්ධ
අධ්‍යයන පඤ්චාත් උපාධි ආයතනයේ
දර්ශනපති උපාධිය සඳහා ඉදිරිපත් කෙරෙන
ස්වාධීන නිබන්ධය

2005

හැඳින්වීම

මෙම අධ්‍යයනය සම්පාදනය කිරීමේ ප්‍රධාන අභිලාෂය වූයේ සාමනේර හිඤ්ඤාව පිළිබඳව පර්යේෂණාත්මක ග්‍රන්ථයක් කිරීමයි. සාමනේර බණ දහම් පොත සාමනේර හිඤ්ඤා පිළිබඳ සාමාන්‍ය දෛනික කරුණු ඉදිරිපත් කරන ග්‍රන්ථයකි. ග්‍රන්ථය මුල්කොට කරනු ලබන මෙම ශාස්ත්‍රීය අධ්‍යයනය සම්බන්ධ වාරිත වාරිත සහ වෙනත් කරුණු ශාස්ත්‍රීය දෘෂ්ටි කෝණයෙන් සාකච්ඡා කර ඇත.

සංඝ සමාජය තුළ සාමාජිකත්වය ලබා ගැනීම සඳහා ගත කළ යුතු කාලය සාමනේර අවධිය ලෙස සැලකිය හැකිය. සාමනේර හිඤ්ඤාවේ සිට උපසම්පදාව තෙක් කාල පරාසය තුළ ගත කළ යුතු ආකාරය ඉතා පැහැදිලි ව කරුණු දක්වා ඇත. සාමනේර හිඤ්ඤාවේ සුසංවරය සඳහා ශික්ෂා පද හා චිත්තීය හා දඬුවම් බුදුරදුන් නිර්දේශ කළ ක්‍රියාමාර්ගයන් ලෝකයේ සියලු ආගමික නායකයන් අනුගමනය කළ ක්‍රියාමාර්ගයන්ට වඩා වෙනස් ය. මෙම සාමනේර බණ දහම් පොත පරිශීලනය කිරීමෙන් මෙම ග්‍රන්ථයේ ඇති සුවිශේෂිත භාවය වටහා ගත හැකිය. මෙම ශාස්ත්‍රීය අධ්‍යයනයේ පළමුවන පරිච්ඡේදය තුළින් අනාවරණය වන කරුණු අනුව හෙළිවන්නේ සාමනේරත්වයේ ඓතිහාසික විකාශයයි. ඊට අමතරව පැවිදිබිමට යෝග්‍ය පුද්ගලයන් පිළිබඳව ද කරුණු සාකච්ඡා කර තිබේ.

බෞද්ධ පැවිදි සංකල්පයේ සම්භවය සඳහා භාරතීය ශ්‍රමණ සම්ප්‍රදායේ ආභාසය ලැබී ඇති බව දෙවන පරිච්ඡේදය තුළින් පැහැදිලි කර ඇත. බුදුරදුන් ශ්‍රමණ සම්ප්‍රදායේ තක්කාලින භාරතීය ශ්‍රමණ සම්ප්‍රදායට වඩා වෙනස් බුද්ධිගෝචර යථාර්ථයට අනුකූල බව මෙහි විස්තර වේ. ඒ බව දෙවන පරිච්ඡේදය තුළින් ගම්‍යමාන වේ. සාමනේරත්වයට පත්වීමෙන් අනතුරුව වැරදි අඩුපාඩුකම් පෙන්වා දෙමින් ගතපත් ආකල්පවලින් පිරිපුන් හිඤ්ඤා පීචිතයක් ගත කිරීම සඳහා උපාධ්‍යාය හා ආචාර්ය වැනි පනතුරු ප්‍රදානය කර තිබේ. එපමණක් නොව හිඤ්ඤා පීචිතය අර්ථවත් භාවයට පත් කිරීමේ අටියෙන් එක් පිළිවෙත් වාරිත ධර්ම හා සේඛ්‍යා ධර්ම පිළිබඳව ද තුන්වන පරිච්ඡේදය තුළින් විස්තර වේ. එම පරිච්ඡේදය තුළින් ආචාර සම්පන්නභාවය ප්‍රවර්ධනය තවදුරටත් සුරක්ෂිත කරුණු ලබයි. තම ආරාමය හා වැඩිහිටි ආචාර්ය හිඤ්ඤා වහන්සේලා කෙරෙහි පැවතිය යුතු ආචාර ධර්ම රාශියක් අන්තර් ගත කොට තිබේ.

සිව්වන පරිච්ඡේදය තුළින් සනාථ වන්නේ ලාංකික කතිකාවත් තුළින් හෙළිවන සාමනේර චිත්තව පිළිබඳවයි. මේ සඳහා පොලොන්නරුව හා දඹදෙණිය කතිකාවත් නිබන්ධය සඳහා තෝරා ගෙන ඇත. එම කතිකාවත් බිහිවීමට හේතූන් හා සාමනේර හිඤ්ඤා වහන්සේ අනුගමනය කළ යුතු වත් පිළිවෙත් වාරිත ධර්ම පිළිබඳ ව කරුණු ගෙනහැර දක්වා තිබේ. මෙම කතිවත් දෙකෙහි ම පැහැදිලි කර තිබෙන්නේ සාමනේර හිඤ්ඤාවේ කාර්යභාරය පිළිබඳවයි. මීට අමතරව ආගන්තුක, ආචාර්ය, වචනකූටවත, සේනාසන, ගිහිහල්, දානශාලා, ආදී වත් පිළිවෙත් රාශියක් පිළිබඳ පැවතිය යුතු වාරිත ධර්ම රාශියක් කෙරෙහි අවධානය යොමු කර තිබේ.

බුදු දහමේ ව්‍යාප්තියට හා ප්‍රතිස්ථාපනය සඳහා සාමනේර හිඤ්ඤාවගෙන් ලැබුණු දායකත්වය පිළිබඳ ව කරුණු අධ්‍යයනය කර ඇත. උන්වහන්සේලාගේ හැකියාවන් මත බුදු දහමේ අභිවෘද්ධිය

සඳහා කටයුතු කළ ආකාරය ඉතා විශිෂ්ටය. වැලවිට අසරණ සරණ සරණාංකර සංඝරාජයාණන් විසින් ඔවුන්ගේ පරිහානියට පත් යුගයක බුදු සසුන රැකගැනීම සඳහාත් පරිහානියට පත් සංඝ සංඝරාජ නැවත ප්‍රතිස්ථාපනය කිරීමට ගත් උත්සාහය අගය කළ යුතුය.

සාමනේර භික්ෂුවගේ ඓතිහාසික විවරණයට අමතරව නූතන සමාජය තුළ සාමනේර භික්ෂුව මුහුණ දෙන ගැටළු පිළිබඳව ද කරුණු සාකච්ඡා කර තිබේ. භික්ෂුවගේ ගිලිහී යාමට හේතුවන ආ ඒ සඳහා බලපාන හේතු සාධක පිළිබඳ ව සමාජ විද්‍යාත්මකව කරුණු අධ්‍යයන කෙරෙණි. වර්තමාන භික්ෂුවගේ අධ්‍යාපනය ක්‍රමවත් කර ගැනීම සමාජගත වගකීමකි. සාම්ප්‍රදායික අධ්‍යාපන ක්‍රමයෙන් ඉවත්ව නවීන විෂය ධාරාවන් හැදෑරීමට බලපාන හේතු විමසනය කිරීම හත්වන පරිච්ඡේදය මගින් විවරණය කෙරෙයි. සාම්ප්‍රදායික අධ්‍යාපන ක්‍රමයට වඩා නවීන අධ්‍යාපන ක්‍රමයන් කෙරෙහි වර්තමාන භික්ෂු සමාජය අභිරුචියක් දක්වයි. මේ තත්වය තරමක් දුරට අවම කර ගැනීම සඳහා සාම්ප්‍රදායික අධ්‍යාපන ක්‍රමයට වැඩි ඇගයීමක් ලබාදිය යුතු බවත් නවීන තාක්ෂණ ක්‍රමවේදයන් ඇතුළත් සමගාමී අධ්‍යාපන රටාවක් පාරිච්ඡේදික අධ්‍යාපන ක්‍රමය තුළ ක්‍රියාත්මකවීමේ වැදගත්කම පිළිබඳවත් අවධාරණය කර ඇත.

පල්ලෙකන්දේ සුදස්සි හිමි

- සිංහල සංස්කෘතිය
- සිංහල සංස්කෘතිය

සිංහල සංස්කෘතිය යනු සිංහල ජාතික සංස්කෘතිය වන අතර එහි පිටුපස සිංහල ජාතික සංස්කෘතිය පිහිටා ඇත. සිංහල සංස්කෘතිය යනු සිංහල ජාතික සංස්කෘතිය වන අතර එහි පිටුපස සිංහල ජාතික සංස්කෘතිය පිහිටා ඇත. සිංහල සංස්කෘතිය යනු සිංහල ජාතික සංස්කෘතිය වන අතර එහි පිටුපස සිංහල ජාතික සංස්කෘතිය පිහිටා ඇත.

සිංහල සංස්කෘතිය යනු සිංහල ජාතික සංස්කෘතිය වන අතර එහි පිටුපස සිංහල ජාතික සංස්කෘතිය පිහිටා ඇත. සිංහල සංස්කෘතිය යනු සිංහල ජාතික සංස්කෘතිය වන අතර එහි පිටුපස සිංහල ජාතික සංස්කෘතිය පිහිටා ඇත. සිංහල සංස්කෘතිය යනු සිංහල ජාතික සංස්කෘතිය වන අතර එහි පිටුපස සිංහල ජාතික සංස්කෘතිය පිහිටා ඇත.